

Súd: Krajský súd Nitra  
Spisová značka: 8Co/44/2021  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4415202552  
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.  
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4415202552.4

## Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobkyne: N. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. U. XX, zastúpená: Beňo & partners advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Poprad, Námestie svätého Egídia 40/93, IČO: 44 250 029, proti žalovanému: Lekáreň SÉLIA, s.r.o., so sídlom Nové Zámky, SNP 9603/42 A, IČO: 36 830 836, zastúpený: JUDr. Soňa Soboňová, so sídlom Nové Zámky, F. Kapisztóryho 2, o zaplatenie 16.260,16 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky, č. k. 4C/96/2015-338 zo dňa 31. mája 2021, takto

### rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. m e n í tak, že žalobkyňa m á nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v plnom rozsahu (100 %), o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

Žalobkyni p r i z n á v a proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia.

### o d ô v o d n e n i e :

1. V záhlaví označeným rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom náhrady škody na zdraví sumu 10.545,50 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 18.06.2020 do zaplatenia a to do troch dní po právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 29,70 % (výrok III). Žalovaného zaviazal zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 632,50 eur na účet správcu systému do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil ust. § 420 ods. 1 - 3, § 420a ods. 1/, 2, § 444 Občianskeho zákonníka, § 1 písm. a), § 2 ods. 1/, 2/, § 3, ods. 1 a ods. 2, prvá veta zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, Opatrenia č. 6/2013 vydaného Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky dňa 31.5.2013 o ustanovení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na rok 2013.

1.2. Súd mal preukázané, že zodpovedným subjektom za škodu je žalovaný z titulu zodpovednosti spočívajúcej v osobitnej povahe prevádzkovej činnosti, keď ku škode na zdraví žalobkyne došlo v prevádzkových priestoroch žalovaného pádom vitríny. Žalobkyňa utrpela zlomeninu panvy a dolného a horného úseku lonovej kosti obojstranne s minimálnym posunom. Podľa súdu nebolo preukázané spôsobenie škody neodvratiteľnou udalosťou, nemajúcou pôvod v prevádzke, ktorá by mohla mať vplyv na zbavenie sa zodpovednosti žalovaného za škodu. Škoda nebola spôsobená ani konaním žalobkyne, prevádzku žalovaného navštívila za účelom nákupu liekov a stála v rade pred pokladňou, keď na ňu padla vitrína. Skúmajúc výšku škody súd konštatoval, že žalobkyňa si uplatňovala náhradu vo výške 16.260,16 eur podľa znaleckého posudku MUDr. M. U. za bolestné vo výške 255 bodov a sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 750 bodov (bodové hodnotenie za 1005 bodov po 16,10 eur). Žalovaný namietal výšku bodového ohodnotenia tohto znalca a žiadal ustanoviť nového znalca.

1.3. Podľa znaleckého posudku MUDr. G. S. zo dňa 17.06.2020 zdravotný stav žalobkyne vykázal jednoznačnú príčinnú súvislosť medzi škodovou udalosťou zo dňa 10.05.2013 a diagnostikovaním zlomeniny lonovej kosti až dňom 21.05.2013. V dôsledku zranení ako trvalý následok konštatoval šikmé postavenie a deformitu panvy po zhojení zlomenín lonových kostí s posunom úlomkov s následnou kompenzačnou deformitou drierkovej chrbtice. Výšku bodového ohodnotenia za bolesť znalec stanovil podľa položky B.I.pol.3 pomliaždenie hlavy - záhlavia bez otrasu mozgu 5 bodov, bolestné podľa položky B.I.pol.81b. zlomenina dvoch až piatich rebier 40 bodov, bolestné podľa položky B.I.pol.160c. pomliaždenie pravého bedra (stehna) 15 bodov, bolestné podľa položky B.I.pol.112a obojstranná zlomenina lonových kostí 130 bodov. Vzhľadom na vek, osteoporózu, pomalšie hojenie a dlhšie trvajúce bolestivé útrapy bodové hodnotenie zvýšil podľa § 9 ods. 5b o polovicu pre bolestivý spôsob liečby o 65 bodov, čiže spolu 195 bodov. Celkové bolestné takto znalec stanovil na 255 bodov. Súd s prihliadnutím na záver, že žalovaný nesie objektívnu zodpovednosť za škodu na zdraví žalobkyne, priznal žalobkyni peňažnú náhradu titulom bolestného v sume 4.105,50 eur (255 bodov x 16,10 eur). Znalec MUDr. S. v posudku ohodnotil sťaženie spoločenského uplatnenia na 400 bodov, pričom konštatoval, že pacientka má zadokumentované degeneratívne ochorenia chrbtice, bedrových kĺbov a opakovanú výmenu bedrového kĺbu už pred úrazom, preto určil bodové ohodnotenie v hornej polovici možného rozmedzia, bez navýšenia s poukazom na vek a ďalšie zdravotné problémy žalobkyne, preto súd v zhode so závermi znaleckého posudku stanovil výšku SSU v sume 6.440 eur (400 bodov x 16,10 eur).

1.4. S prihliadnutím na výsledky dokazovania, ako aj na právny názor odvolacieho súdu, súd priznal žalobkyni celkovú náhradu titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 10.545,50 eur, ustálil, že poškodenie zdravia žalobkyne bolo v rozsahu stanovenom znalcom adekvátne poškodeniu zdravia a vo zvyšku žalobu zamietol.

1.5. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1/ CSP tak, že ho v konaní prevažne úspešnej žalobkyni priznal v rozsahu 29,70 %. Vychádzajúc z toho, že žalobkyňa žiadala o priznanie sumy istiny 16.260,16 eur, úspešná bola v sume 10.545,50 eur (žaloba v zostávajúcej časti bola zamietnutá); nárok na náhradu trov konania potom súd určil vo výške 29,70 %. Z danej situácie je potrebné konštatovať úspech žalobkyne v rozsahu 64,85 % z hodnoty sporu a neúspech v rozsahu 35,15 %. Pomer úspechu a neúspechu (64,85 % úspech žalobkyne mínus 35,15 % neúspech žalobkyne) predstavuje 29,70 %.

1.6. O povinnosti zaplatiť súdny poplatok vo výške 632,50 eur žalovaným súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 6 ods. 1/, v spojení s § 4 ods. 2/ písm. i / j), a § 2 ods. 2/, prvá veta zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení jeho neskorších noviel, pretože žalobkyňa je v tomto konaní oslobodená od platenia súdneho poplatku, pričom uvedená povinnosť prechádza v rozsahu prisúdenej sumy (10545,50 eur) na žalovaného.

2. Proti výroku rozsudku o trovách konania podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá navrhla rozsudok v tejto časti zmeniť a priznať jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uviedla, že si žalobou uplatnila nárok na zaplatenie sumy 16.266,16 eura s príslušenstvom, ktorá suma bola stanovená na základe znaleckého posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia MUDr. U. z 13.10.2014. Týmto posudkom jej bolo priznaných 1.005 bodov, hodnota bodu v roku 2013 bola 16,10 eura. K výslednej sume pripočítala sumu 79,66 eura za náklady spojené s vypracovaním znaleckého posudku. V priebehu konania bol vypracovaný posudok znalcom MUDr. S., ktorým jej bolo priznaných 655 bodov. Pri hodnote jedného bodu jej vznikol nárok na náhradu sumy vo výške 10.545,50 eura. Podľa bodu 41. rozsudku súd vychádzal pri rozhodovaní nároku na náhradu trov konania z ust. § 255 ods. 1 CSP, teda podľa zásady úspechu a vznikol jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 29,70%. Tieto závery považuje za nesprávne. Poukázala na Nález Ústavného súdu II. ÚS 399/2019 z 15. 04. 2020, ktorý v ust. § 255 ods. 1 CSP okrem iného uviedol, že zásada úspechu, v ktorom sa okrem iného uvádza zásada úspechu vo veci v prípade, ak výška plnenia závisí od znaleckého posudku sa posudzuje s prihliadnutím na právny základ a nie výšku priznaného nároku. Tento názor je uvedený aj v komentári v CSP, podľa ktorého priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu „úspech vo veci“, keďže tak ako je uvedené vyššie sa skúma, čo do právneho základu, nie do výšky priznaného nároku. Keďže ona sa domáhala náhrady za bolesť a SSU titulom objektívnej zodpovednosti vyplývajúcej z prevádzkovej činnosti žalovaného a súd sa stotožnil s jej názorom, teda vo vzťahu k právnomu základu predmetu sporu bola v plnom rozsahu úspešná, priznal jej nárok na náhradu za bolesť za SSU z dôvodu, ktorý uvádzala.

3. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne navrhla odvolaním napadnutý výrok rozsudku ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že náhradu trov konania v plnej výške možno žiadať, ak výška peňažného nároku závisí od rozhodnutia súdu alebo od posudku a to z dôvodu, že žalobcu nemožno od ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledkov na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Napríklad pri sporoch s ochranou osobnosti býva pravidlom, že si žalobca nemajetkovú ujmu ocení spravidla vyššie, ako mu súd prizná. S poukazom na uvedené súd rozhodol správne a zákonne o náhrade trov konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP, nakoľko v prejednávanej veci žalobkyňa žiadala náhradu peňažnú, presne stanovenú skôr vypracovaným posudkom a nežiadala náhradu na základe voľnej úvahy súdu. Nešlo o rozhodnutie uvedené v Náleze ÚS II. ÚS 399/2019. Žalobkyňou požadovaná výška finančnej náhrady nebola určená tak, ako je tomu spravidla v podobných prípadoch na základe svojvoľného zhodnotenia, resp. voľnej úvahy žalobcu. V prejednávanej veci bola vypočítaná exaktne na základe výsledkov znaleckého posudku o bolestnom a SSU MUDr. U., ktorý si dala žalobkyňa vypracovať. S poukazom na uvedené zároveň žalobkyňa v rámci kontradiktórneho konania neuniesla dôkazné bremeno na preukázanie výšky nároku v rozsahu prevyšujúcom sumu ustálenú v priebehu konania stranami sporu.

4. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec (odvolanie žalobkyne) ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné v súlade s § 378 a § 219 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý výrok rozsudku súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť, keď neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

5. Občiansky súdny poriadok - zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) - ako procesný predpis účinný v čase začatia konania bol dňom 1. júla 2016 zrušený Civilným sporovým poriadkom. V súlade s ustanovením § 470 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

7. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

9. Vo všeobecnosti platí, že o náhrade trov konania rozhoduje súd na základe pomeru úspechu strany v spore. Ak bol úspech strany v spore len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Aby čiastočný úspech založil nárok na čiastočnú náhradu trov konania, musí to byť prevažujúci úspech, teda aby po porovnaní procesnej úspešnosti oboch sporových strán zostala ešte suma opodstatňujúca záver o prevažujúcom úspechu jednej zo strán sporu. Ak sa v spore navzájom vyvážia úspech a neúspech, náhrada trov sa spravidla neprizná žiadnej zo strán sporu, pričom priznanie náhrady trov môžu ovplyvniť aj ďalšie skutočnosti, napr. závislosť rozhodnutia o výške plnenia od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Vzhľadom na absenciu ustanovenia obdobného § 142 ods. 3 OSP môže ísť pri prevažnom úspechu aj o neúspech v pomerne nepatrnej časti. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž úplne zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní treba rozlíšiť, čo je základné a čo sprevádzajúce. Odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody alebo bezdôvodného obohatenia iba odhaduje. Primárnym bude fakt, že škoda bola spôsobená alebo že k bezdôvodnému obohateniu došlo; výška toho potom nasleduje.

10. V tomto prípade sa žalobkyňa vo veci samej domáhala zaplata sumy 16.260,16 eura titulom bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia na tom právnom základe, že dňa 10.05.2013 v priestoroch žalovaného v dôsledku pádu reklamnej vitríny na ňu mnohopočetné zranenia - pomliaždenia

hlavy, zlomeninu 2 až 5 rebier, pomliaždenie pravého stehna a obojstrannú zlomeninu lonových kostí. Následkom zranení mala problémy s chodením. Poškodenie zdravia žalobkyne bolo v priebehu konania preukázané znaleckými posudkami. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom (v poradí druhým) rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 10.545,50 eura s 5 % úrokom z omeškania ročne od 18.06.2020 do zaplatenia a vo zvyšku žalobu zamietol. S poukazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP rozhodol, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 29,70 %.

11. Žalobkyňa v odvolaní smerujúcom voči výroku o nároku na náhradu trov konania uviedla, že si v konaní uplatnila nárok na zaplatenie sumy vo výške 16.260,16 eura s úrokom z omeškania 5,50 % ročne, pričom výšku žalovanej sumy stanovila na základe znaleckého posudku MUDr. M. U. zo dňa 13.10.2014. V konaní bol vypracovaný druhý znalecký posudok MUDr. G. S. zo dňa 17.06.2020, podľa ktorého žalobkyni vznikol nárok na náhradu sumy vo výške 10.545,50 eura. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí rozhodol o nároku na náhradu trov podľa § 255 CSP, a teda podľa zásady úspechu vo veci. Tieto závery súdu prvej inštancie považovala za nesprávne s poukazom na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15. apríla 2020.

12. Odvolací súd prejednávajúc odvolanie žalobkyne dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania malo zohľadniť aj ďalšie skutočnosti, a to najmä to, že rozhodnutie o výške plnenia skutočne záviselo od znaleckého posudku, o ktorý sa potom súd v rozhodnutí vo veci samej aj oprel. Na dôslednom uplatnení zásady pomeru úspechu v danej veci nebolo nutné v tomto prípade trvať, lebo základ žalobného nároku daný bol a sporná bola len výška plnenia, ktorá bola napokon ustálená znaleckým posudkom č. 35/2020 vyhotoveným MUDr. G. S. zo dňa 17.06.2020. U žalobkyne v skutočnosti čo do základu nešlo o procesne neúspešnú stranu, keďže jej bol priznaný nárok ako taký vo výške uplatnenej v úzkej nadväznosti na znalecký posudok vypracovaný v priebehu konania, čo sa premietlo i do rozhodnutia vo veci samej (bod 37. napadnutého rozsudku). Žalobkyňu nebolo možné úplne zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe znaleckej činnosti a pri rozhodovaní bolo potrebné rozlíšiť to, čo bolo pri rozhodovaní o žalobe základné a čo sprevádzajúce. Základné je, že žalobný nárok vznikol a bol jej priznaný a sprevádzajúce je v akej výške (analogicky viď nález Ústavného súdu ČR, III. ÚS 170/99 a nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 399/2019 zo dňa 15.04.2020). Nesporne základ nároku žalobkyne bol daný a odborná otázka posudzovaná znalcom mohla presiahnuť možnosti žalobkyne.

13. Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že nie je možné od žalobkyne vyžadovať, aby vedela odborne posúdiť pred podaním žaloby jej žalobou uplatnený nárok, resp. jeho samotnú výšku, keďže závisela od odborného posúdenia zo strany znalca. Z uvedeného možno konštatovať, že od žalobkyne nemožno objektívne požadovať, aby vedela sama posúdiť ňou uplatnený nárok, resp. jeho výšku. Odvolací súd tiež hodnotil, že v konaní bola spornou len výška tohto nároku, ktorá bola predmetom dokazovania znaleckou činnosťou, t. j. nad rámec vedomostí žalobkyne a v dôsledku odborného posúdenia.

14. S ohľadom na uvedené odvolací súd urobil záver, že súd prvej inštancie mal pri rozhodovaní postupovať v súlade s vyššie opísaným výkladom ustanovenia § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého by náhrada trov konania mala v základe patriť žalobkyni s prihliadnutím na ustanovenie čl. 2 ods. 1, 2 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené podstatné dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o nároku na náhrade trov konania (výrok III.) podľa § 388 CSP zmenil tak, že plne úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %), o výške ktorého rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

16. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods.1, 2 CSP a § 255 ods. 1 CSP a žalobkyni plne úspešnej v odvolacom konaní priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

17. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací žalobu) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).